

13.

HAFTA

C.Çalışma Durumunun Analizine İlişkin Oranlar

- 1 – Stok Devir Hızı
- 2 – Alacak Devir Hızı
- 3 – Ticari Alacakların Ortalama Tahsil Süresi
- 4 - Ticari Borçları Ortalama Ödeme Süresi
- 5 – Hazır Değer Devir Hızı
- 6 – Dönen Varlık Devir Hızı
- 7 – Duran Varlık Devir Hızı
- 8 – Toplam Varlık Devir Hızı
- 9 – Öz Kaynak Devir Hızı

C1. Stok Devir Hızı

- Kurum stoklarının ne kadar çabuk paraya çevrilebildiğini gösteren orandır.
- Stokların dönem içinde kaç kez yenilendiğini ortaya koyar.
- Yüksek çıkması arzu edilir.
- ABD hastane ortalaması **50 dir.**

Stok Devir Hızı

- **SDH = Satışların Maliyeti / Ortalama Stok**
- **OS = (Dönem başı+ Dönem sonu stok) / 2**

C2. Alacak Devir Hızı

- Kurum alacaklarının tahsil veya paraya dönüşme hızını gösteren orandır.
- Yüksekliği, sağlık kurumunun alacak yönetim sürecinin iyi işlediğini, şüpheli alacakların az tahsilât kayıplarının düşük olduğunu gösterir.
- **$ADH = \frac{\text{Kredili Satışlar Tutarı}}{\text{Ortalama Ticari Alacaklar}}$**
- Kredili satış tutarı bilinmiyorsa net satış tutarı ile hesaplama yapılabilir.

C3.Ticari

Alacakların Ortalama Tahsil Süresi

- Alacaklarının faaliyet döneminde ortalama kaç günde tahsil edebildiğini gösterir. **Kısa olması arzu edilir. İki şekilde hesaplanabilir.**

$$ATS=(Ticari Alacaklar*360) / Kredili Satışlar$$

$$ATS=360 / Alacak Devir Hızı$$

- **Sektör ortalaması ve borç ödeme süresi** ile birlikte değerlendirilmesi yararlı olur.

C4. Ticari Borçların Ortalama Ödeme Süresi

- Kurumun ticari borçlarını faaliyet dönemi içinde ortalama kaç günde ödediğini gösterir.
- **BOÖS = $\frac{\text{Ticari Borçlar} \times 365}{\text{Peşin Satışlar}}$**
- Sektör ortalaması ve alacak tahsil süresi ile birlikte değerlendirilmesi yararlı olur.

C5.Hazır Değer Devir Hızı (Nakit Devir Hızı)

- Hazır değerlerin kaç katı kadar satış yapıldığını gösterir. Dolayısıyla hazır değerlerin verimliliğini değerlendirmede kullanılan bir orandır.,
- **HDDH = Net Satışlar / Hazır Değerler**
- Yüksek çıkması olumlu olarak değerlendirilir.

C6.Dönen Varlık Devir Hızı

(Brüt İşletme Devir Hızı)

- Hesap döneminde kurum dönen varlıklarının kaç kez yenilendiğini ifade eden bu oran dönen varlıkların verimliliği hakkında bilgi vermektedir.
- **DVDH=Net Satışlar / Dönen Varlıklar**
- Genel kabul görmüş bir oranı olmayıp yüksek olması olumlu değerlendirilir.

C7.Duran Varlık Devir Hızı

- Kurum duran varlıklarının verimli kullanımını değerlendirmede kullanılan orandır.
- $DRVDH = \text{Net Satışlar} / \text{Duran Varlıklar-Birikmiş}$

Amortisman

- Düşük olması, kurumun tam kapasite çalışmadığı ve duran varlıkları yeterince kullanamadığı, yüksek olması ise; duran varlıklarından yeterince gelir sağladığı anlamına gelir.

C8.Toplam Varlık Devir Hızı (Aktif Devir Hızı)

- Sağlık kurumu faaliyetlerini bütün olarak yorumlamada kullanılan orandır.
- **TVDH= Net Satışlar/Toplam Aktifler**
- Düşük olması sağlık kurumunun ya kapasitesinin altında çalıştığı ya da kurumda gereksiz atıl kapasite olduğu anlamına gelir.
- **ABD hastanelerinde 1.75 olarak hesaplanmıştır.**

C9.Öz Kaynak Devir Hızı

- Sağlık kurumunun öz kaynaklarının ne oranda verimli kullanıldığını gösteren bir orandır.
- **ÖDH=Net Satışlar / Öz kaynaklar**
- Yüksek olması olumlu olmakla birlikte borçlanma oranı ve öz kaynakların pasif toplamına oranı ile değerlendirilmesi yararlı olur.